

СПОРАЗУМ
О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ КРАЉЕВИНЕ МАРОКО

Влада Републике Србије и Влада Краљевине Мароко (у даљем тексту: стране уговорнице);

Будући да су чланице Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству и Споразума о транзиту у међународном ваздушном саобраћају, отворених за потписивање у Чикагу, 7. децембра 1944. године;

У жељи да омогуће развој међународног ваздушног саобраћаја;

Увиђајући да ефикасан и конкурентан међународни ваздушни саобраћај унапређује економски развој, трговину, туризам, инвестиције и корист потрошача;

У жељи да омогуће највиши степен ваздухопловне безбедности и обезбеђивања у ваздухопловству у међународном ваздушном саобраћају и поново потврђујући озбиљну забринутост због претњи уперених против обезбеђивања у ваздухопловству које угрожавају безбедност лица и имовине и имају негативан утицај на обављање ваздушног саобраћаја и нарушавају поверење јавности у безбедност цивилног ваздухопловства;

У жељи да закључе Споразум ради успостављања ваздушног саобраћаја између територија својих држава и даље;

Договориле су се о следећем:

Члан 1.
Дефиниције

Изрази употребљени у овом споразуму имају следећа значења:

а) „Конвенција” означава Конвенцију о међународном цивилном ваздухопловству, отворену за потписивање у Чикагу, 7. децембра 1944. године и обухвата сваки Анекс усвојен према члану 90. Конвенције и сваку измену Анекса или Конвенције према члану 94. Конвенције, уколико су ти анекси и измене на снази у државама страна уговорница;

б) „орган надлежан за ваздушни саобраћај” означава за Републику Србију - Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, а за Краљевину Мароко – Министра надлежног за цивилно ваздухопловство, или у оба случаја, свако друго лице или тело овлашћено да обавља функције које сада

обављају наведени органи надлежни за ваздушни саобраћај;

- в) „Споразум” означава овај споразум, Анекс уз Споразум и сваки протокол којим се мења Споразум или Анекс;
- г) „одређени авио-превозилац” означава авио-превозиоца који је одређен и овлашћен према одредбама члана 3. овог споразума;
- д) „тарифа” означава цене које се плаћају за превоз путника, пртљага и робе и услове према којима се те цене примењују, укључујући цене и услове за агенцијске и друге помоћне услуге, али изузимајући накнаду и услове за превоз поште;
- ђ) „територија” у случају Републике Србије има значење одређено чланом 2. Конвенције, а у случају Краљевине Мароко означава копнена подручја, унутрашње воде и територијалне воде под суверенитетом Краљевине Мароко;
- е) „ваздушни саобраћај”, „међународни ваздушни саобраћај”, „авио-превозилац” и „заустављање у некомерцијалне сврхе” имају значења која су одређена чланом 96. Конвенције;
- ж) „капацитет” у односу на ваздухоплов означава плаћени терет тог ваздухоплова који се превози на линији или делу линије, а у односу на уговорени саобраћај означава капацитет ваздухоплова који се користи у том саобраћају, помножен фреквенцијом обављања саобраћаја тог ваздухоплова у одређеном периоду на линији или делу линије;
- з) „утврђене линије” означавају линије које су утврђене или треба да се утврде у Анексу уз Споразум;
- и) „уговорени саобраћај” означава међународни редовни ваздушни саобраћај који може да се обавља на утврђеним линијама, у циљу превоза путника, пртљага, робе и поште, одвојено или у комбинацији;
- ј) „накнаде корисника” означавају накнаде које су уведене авио-превозиоцима за коришћење аеродрома, средстава за ваздушну пловидбу, или средстава и услуга за ваздухопловну безбедност и обезбеђивање у ваздухопловству;
- к) „опрема ваздухоплова”, „залихе”, „резервни делови” имају значење одређено у Анексу 9 уз Конвенцију;
- л) „Анекс” означава распоред линија и напомене у тексту приложеном уз овај споразум или њихову измену и допуну у складу са одредбама члана 18. овог споразума.

Члан 2.
Давање права

1. Свака страна уговорница даје другој страни уговорници права утврђена овим споразумом ради успостављања и обављања уговореног саобраћаја одређених авио-превозилаца на утврђеним линијама.
2. Одређени авио-превозилац државе једне или друге стране уговорнице има следећа права:
 - а) да лети без слетања преко територије државе друге стране уговорнице;
 - б) да слеће на територију државе друге стране уговорнице у некомерцијалне сврхе;
 - в) да при обављању уговореног саобраћаја слеће на територију државе друге стране уговорнице у местима утврђеним у Анексу Споразума ради укрцавања и/или искрцавања путника, робе и поште.
3. Одредбе из става 2. овог члана не дају право одређеном авио-превозиоцу државе једне стране уговорнице да укрцава путнике, пртљак, робу и пошту који се превозе уз накнаду, између места на територији државе друге стране уговорнице.
4. Уколико одређени авио-превозиоци државе једне стране уговорнице нису у могућности да обављају, због војних сукоба, политичких немира или других неуобичајених околности, уговорени саобраћај предвиђеним рутама, друга страна уговорница предузима све што је у њеној моћи да омогући обављање наведеног саобраћаја одговарајућим привременим рутама, у складу са договором страна уговорница.
5. Авио-превозиоци имају право да користе, под једнаким условима, ваздушне путеве, аеродроме и остала постројења државе друге стране уговорнице.
6. Авио-превозиоци држава страна уговорница који нису одређени у складу са чланом 3. овог споразума такође имају права из става 2. тач. а) и б) овог члана. Ови авио-превозиоци морају да испуњавају остале услове прописане законима и прописима који страна уговорница која разматра захтев уобичајено примењује на обављање међународног ваздушног саобраћаја.

Члан 3.

Одређивање авио-превозилаца и издавање дозвола

1. Свака страна уговорница има право да, писаним путем, одреди једног или више авио-превозилаца за обављање уговореног саобраћаја на утврђеним линијама и да повуче или измени такво одређење. Таква одређења се достављају другој страни у писаном облику и садрже податак о врсти ваздушног саобраћаја за чије је обављање авио-превозилац одређен.

2. По пријему обавештења о одређењу из става 1. овог члана, орган надлежан за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице, у складу са одредбама овог члана, издаје одређеном авио-превозиоцу одговарајућу дозволу за обављање саобраћаја са најмањим могућим одлагањем, под условом да:

- а) власништво знатнијег обима и стварну контролу над тим авио-превозиоцем има држава стране уговорнице и/или њени држављани;
- б) одређени авио-превозилац поседује уверење о оспособљености за обављање јавног авио-превоза или други одговарајући документ који је важећи у складу са законима и прописима државе стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца;
- в) страна уговорница која одређује авио-превозиоца има и одржава ефективну регулаторну контролу над тим авио-превозиоцем;
- г) одређени авио-превозилац испуњава услове предвиђене законима и прописима које страна уговорница која разматра захтев уобичајено примењује у погледу обављања међународног ваздушног саобраћаја;
- д) страна уговорница која је одредила авио-превозиоца одржава и спроводи стандарде утврђене у чл. 13. и 14. овог споразума.

3. Авио-превозилац, одређен и овлашћен према одредбама овог члана, може у сваком тренутку да отпочне обављање уговореног саобраћаја, ако су испуњени остали услови предвиђени овим споразумом.

Члан 4.

Повлачење и обустављање дозвола за обављање саобраћаја

1. Свака страна уговорница има право да повуче дозволу за обављање саобраћаја или да обустави коришћење права одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице утврђених у члану 2. овог споразума или да пропише услове потребне за коришћење тих права ако:

- а) држава стране уговорнице и/или њени држављани немају власништво знатнијег обима и стварну контролу над тим авио-превозиоцем;
- б) одређени авио-превозилац не поседује уверење о оспособљености за обављање јавног авио-превоза или други одговарајући документ који је важећи у складу са законима и прописима државе стране уговорнице која је одредила авио-превозиоца;
- в) страна уговорница која одређује авио-превозиоца нема и не одржава ефективну регулаторну контролу над тим авио-превозиоцем;
- г) одређени авио-превозилац не може да испуни услове предвиђене законима и прописима које страна уговорница која разматра захтев уобичајено примењује на обављање међународног ваздушног саобраћаја;

д) одређени авио-превозилац не одржава и спроводи стандарде утврђене у чл. 13. и 14. овог споразума.

2. Уколико непосредно повлачење дозволе за обављање саобраћаја, обустава права или увођење услова наведених у ставу 1. овог члана није неопходно ради спречавања даљег кршења закона и прописа, то право се користи тек после консултација са другом страном уговорницом, у складу са одредбама члана 16. овог споразума.

Члан 5.

Накнаде корисника

1. Ниједна страна уговорница не уводи, нити дозвољава да се одређеним авио-превозиоцима државе друге стране уговорнице уведу накнаде корисника веће од накнада које се наплаћују њеним авио-превозиоцима који обављају сличан редовни међународни ваздушни саобраћај.

2. Свака страна уговорница подстиче консултације о накнадама корисника између тела органа надлежних за наплату накнада на територији њене државе и авио-превозилаца који користе уређаје и услуге које пружа то надлежно тело, и то преко организација које представљају те авио-превозиоце. Надлежни органи за наплату накнада у разумном року обавештавају кориснике о предлозима измена накнада, како би им се омогућило да изразе своје ставове пре измена накнада. Свака страна уговорница ће даље подстицати своје надлежне органе за наплату накнада и такве кориснике да размењују одговарајуће информације у вези накнада корисника.

Члан 6.

Изузимање од царинских дажбина и такса

1. Ваздухоплови које у уговореном саобраћају користи одређени авио-превозилац или авио-превозиоци државе једне стране уговорнице, као и њихова редовна опрема, резервни делови, залихе горива и мазива, залихе ваздухоплова (укључујући храну, пиће и дуван) који се налазе на ваздухопловима, ослобођени су царинских и других увозних дажбина, трошкова прегледа и других сличних такса по доласку на територију државе друге стране уговорнице, под условом да та опрема, резервни делови и залихе остану на ваздухоплову док се поново не извезу или ставе у неки од царински дозвољених поступака, у складу са царинским прописима..

2. Од истих царинских и других увозних дажбина, трошкова прегледа и других сличних такса, изузев накнада за учињене услуге, ослобађају се:

а) гориво и мазива намењени за снабдевање ваздухоплова којег у уговореном саобраћају користи одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице, чак и када ове залихе треба да се искористе на делу линије изнад територије државе стране уговорнице на којој су унете на ваздухоплов;

б) резервни делови, укључујући моторе, и редовна опрема унети на територију државе једне стране уговорнице ради одржавања или поправке ваздухоплова којег у уговореном саобраћају користи одређени авио-превозилац државе друге стране уговорнице;

в) залихе ваздухоплова унете на ваздухоплов на територији државе једне стране уговорнице, намењене за коришћење на ваздухоплову којим се обавља уговорени саобраћај одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице; и

г) рекламни материјал, униформе и документа авио-превозиоца који немају тржишну вредност и које одређени авио-превозилац једне стране уговорнице користи на територији друге стране уговорнице.

Предмети наведени у овом ставу, могу да се држе под царинским надзором или контролом.

3. Редовна опрема ваздухоплова, материјал, залихе и резервни делови ваздухоплова задржани на ваздухоплову који користи одређени авио-превозилац државе једне или друге стране уговорнице, могу да се искрцају на територију државе друге стране уговорнице само уз сагласност надлежних царинских органа државе те друге стране уговорнице. У том случају, таква опрема и предмети стављају се под царински надзор, до тренутка док не напусте територију те стране уговорнице или се стављају у неки од царински дозвољених поступака, у складу са царинским прописима.

4. Ослобађања предвиђена овим чланом такође се примењују у ситуацијама када одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице закључи са другим авио-превозиоцем споразуме о позајмљивању или преносу предмета наведених у ставу 1. овог члана на територију државе друге стране уговорнице, под условом да та друга страна уговорница даје слична ослобађања и тим другим авио-превозиоцима.

Члан 7.

Принципи који регулишу обављање уговореног саобраћаја

1. Свака страна уговорница дозвољава правичне и једнаке могућности одређеним авио-превозиоцима државе обе стране уговорнице за слободно надметање приликом обављања уговореног саобраћаја.

2. Нема ограничења у погледу капацитета, броја фреквенција и типа ваздухоплова које користе одређени авио-превозиоци државе обе стране уговорнице у уговореном саобраћају (путничком, робном, одвојено или у комбинацији).

3. Свака страна уговорница дозвољава сваком одређеном авио-превозиоцу да одреди фреквенцију и капацитет у обављању уговореног саобраћаја. Ниједна страна уговорница једнострано не ограничава обим саобраћаја, фреквенције,

редовност услуга или тип ваздухоплова који користе одређени авио-превозиоци државе друге стране уговорнице, осим ако се то не захтева из царинских, техничких и оперативних разлога или разлога који се односе на очување животне средине, сходно јединственим условима прописаним чланом 15. Конвенције.

Ниједна страна уговорница неће постављати одређеним авио-превозиоцима државе друге стране уговорнице било какве захтеве у погледу капацитета фреквенција или саобраћаја који нису у складу са сврхом овог споразума.

Члан 8. Размена података

Орган надлежан за ваздушни саобраћај државе једне стране уговорнице доставља органу надлежном за ваздушни саобраћај државе друге стране уговорнице, на захтев, периодичне и друге статистичке податке који се односе на уговорени саобраћај који је одговарајући одређени авио-превозилац обављао у договореном периоду. Ти подаци укључују статистичке и друге податке који су потребни за одређивање обима саобраћаја који су обављали ти одређени авио-превозиоци.

Члан 9. Примена закона и прописа

1. Закони и прописи државе једне стране уговорнице којима се регулише улазак на њену територију, боравак и одлазак са њене територије ваздухоплова који обављају међународни ваздушни саобраћај или саобраћај и навигација тих ваздухоплова, примењују се и на ваздухоплове одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице, док се налазе на територији државе прве стране уговорнице.

2. Закони и прописи државе једне стране уговорнице који се односе на долазак на њену територију, боравак и одлазак са њене територије путника, посаде, робе и поште, као што су формалности у вези са путним исправама, царином, валутом и здравственим мерама примењују се на путнике, посаду, робу и пошту ваздухоплова одређеног авио-превозиоца државе друге стране уговорнице док су на територији државе те стране уговорнице.

Члан 10. Директни транзит

1. Путници, пртљаг и роба у директном транзиту преко територије државе једне стране уговорнице, који не напуштају простор на аеродрому намењен у ту сврху подлежу само упрошћеној контроли, осим у погледу мера обезбеђивања за спречавање радњи незаконитог ометања, као и контроле наркотика и психотропских супстанци.

2. Пртљаг и роба у директном транзиту преко територије државе једне стране уговорнице ослобођени су од царинских дажбина и такса на територији државе те стране уговорнице.

Члан 11.
Признавање потврда и дозвола

1. Потврде о пловидбености, потврде о оспособљености и дозволе које је издала или признала за важеће једна страна уговорница, друга страна уговорница у циљу обављања уговореног саобраћаја признаје као важеће, под условом да су те потврде или дозволе издате или признате у складу са стандардима утврђеним према Конвенцији.

2. Свака страна уговорница има право да, за летове изнад територије своје државе, одбије да призна потврде о оспособљености и дозволе које је њеним држављаним издала или признала друга страна уговорница.

Члан 12.

Комерцијалне активности

1. У складу са законима и прописима државе друге стране уговорнице, одређени авио-превозилац или авио-превозиоци имају право да:

- а) у погледу уласка, боравка и запошљавања, доведе и омогући рад руководећем и другом специјализованом особљу, као и да донесе канцеларијску и другу повезану опрему и промотивни материјал потребан за обављање уговореног саобраћаја;
- б) запосли техничко, административно и комерцијално особље који су држављани његове државе, у складу са важећим законима и прописима у држави у којој се то особље запошљава;
- в) користи услуге особља било које друге организације, предузећа или авио-превозиоца који обавља саобраћај за територију државе друге стране уговорнице;
- г) отвори представништво на територији државе друге стране уговорнице у циљу пружања, промоције и продаје услуга ваздушног саобраћаја;
- д) продаје и промовише услуге превоза, као и да продаје друге помоћне производе у међународном ваздушном саобраћају, по нахођењу непосредно или преко овлашћених агената или других посредника, у локалној валути или у слободно конвертибилној валути других држава;
- ђ) конвертује и пренесе на територију државе на којој је основан, на захтев и по измирењу пореских обавеза авио-превозиоца према законима прописима државе те друге стране уговорнице, вишак локалних прихода у односу на расходе. Конверзија и пренос се врше одмах, без икаквих ограничења у погледу опорезивања тих трансакција, по девизном курсу који је се примењује на актуелне трансакције и пренос на дан подношења почетног захтева за пренос средстава од стране авио-превозиоца. Та конверзија и пренос се врши у складу са девизним прописима државе те стране уговорнице; и

е) плати локалне трошкове, укључујући и куповину горива, на територији државе друге стране уговорнице у локалној валути. По свом нахођењу, авио-превозиоци држава страна уговорница могу да плате те трошкове на територији државе друге стране уговорнице у слободно конвертибилним валутама у складу са локалним монетарним прописима.

Члан 13. Ваздухопловна безбедност

1. Свака страна уговорница може, у свако доба, да захтева консултације о стандардима безбедности у свакој области која се односи на посаде, ваздухоплове или њихово коришћење од стране одређених авио-превозилаца, које је усвојила друга страна уговорница. Консултације се одржавају у року од тридесет (30) дана од дана пријема писменог захтева .

2. Ако, након консултација наведених у ставу 1. овог члана, једна страна уговорница закључи да друга страна уговорница не одржава и не спроводи ефикасно стандарде безбедности у било којој од области наведених у ставу 1. овог члана, а који одговарају минималним стандардима утврђеним у то време према Конвенцији, друга страна уговорница ће бити обавештена закључцима и мерама које сматра потребним за усклађивање са стандардима. Уколико друга страна уговорница не предузме одговарајуће мере у року од петнаест (15) дана, или у дужем року који договоре стране уговорнице разменом писмених обавештења дипломатским путем, ствара се основ за прву страну уговорницу да примени члан 4. овог споразума.

3. И поред обавеза наведених у члану 33. Конвенције, сваки ваздухоплов који користе одређени авио-превозиоци државе једне стране уговорнице, у саобраћају за територију или са територије државе друге стране уговорнице може, док је на територији државе друге стране уговорнице, да буде подвргнут прегледу од стране овлашћених представника те друге стране уговорнице, на ваздухоплову и на платформи, ради провере важности докумената ваздухоплова, као и докумената посаде и видљивог стања ваздухоплова и његове опреме (у даљем тексту: „преглед на платформи”), под условом да то не доводи до неоправданог кашњења ваздухоплова.

4. Ако такав преглед на платформи или низ прегледа на платформи дају повод за:

а) озбиљну забринутост да неки ваздухоплов или коришћење неког ваздухоплова није у складу са минималним стандардима утврђеним у то време према Конвенцији; или

б) озбиљну забринутост да постоји недостатак ефикасног одржавања и спровођења стандарда безбедности утврђених у то време према Конвенцији;

страна уговорница која врши преглед има право, у смислу члана 33. Конвенције, да изведе закључак да захтеви према којима су потврде или дозволе тог ваздухоплова или посаде тог ваздухоплова издате или признате, нису једнаки минималним

стандардима утврђеним према Конвенцији.

5. У случају да приступ у циљу обављања прегледа на платформи неког ваздухоплова који користи одређени авио-превозилац државе једне стране уговорнице, у складу са ставом 3. овог члана, буде ускраћен од стране представника тог авио-превозиоца, друга страна уговорница може да закључи да постоји сумња за озбиљну забринутост која је наведена у ставу 4. овог члана, и да донесе закључке наведене у том ставу.

6. Свака страна уговорница задржава право да обустави или измени дозволу за обављање саобраћаја одређеном авио-превозиоцу државе друге стране уговорнице у случају да прва страна уговорница закључи, било на основу прегледа на платформи, низа прегледа на платформи, ускраћивања приступа ради прегледа на платформи, консултација или на други начин, да је непосредан поступак неопходан за безбедно обављање саобраћаја.

7. Сваки поступак једне стране уговорнице, у складу са ст. 2. и 6. овог члана, обуставља се када престане да постоји основ за предузимање тог поступка.

Члан 14.

Обезбеђивање у ваздухопловству

1. У складу са својим правима и обавезама према међународном праву, стране уговорнице поново потврђују да обавеза једне стране према другој да обезбеђује цивилно ваздухопловство од незаконитих радњи, представља саставни део овог споразума. Без ограничавања њихових права и обавеза према међународном праву, стране уговорнице посебно поступају у складу са одредбама Конвенције о кривичним делима и неким другим актима извршеним у ваздухопловима, потписане у Токију, 14. септембра 1963. године, Конвенције о сузбијању незаконите отмице ваздухоплова, потписане у Хагу, 16. децембра 1970. године, Конвенције о сузбијању незаконитих аката уперених против безбедности цивилног ваздухопловства, потписане у Монреалу, 23. септембра 1971. године и Протокола о сузбијању незаконитих аката насиља на аеродромима који служе међународном цивилном ваздухопловству, којим се допуњује Конвенција о сузбијању незаконитих аката уперених против безбедности цивилног ваздухопловства, потписаног у Монреалу, 24. фебруара 1988. године и Конвенције о обележавању пластичних експлозива ради њиховог откривања, отворене за потписивање у Монреалу 1. марта 1991. године, као и свих других конвенција о обезбеђивању у ваздухопловству које су обавезујуће за обе стране уговорнице.

2. Стране уговорнице, на захтев, пружају једна другој сву потребну помоћ ради спречавања незаконитих отмица цивилних ваздухоплова и других радњи незаконитог ометања уперених против безбедности тих ваздухоплова, њихових путника и посаде, аеродрома и уређаја за ваздушну пловидбу и било које друге опасности уперене против обезбеђивања у цивилном ваздухопловству.

3. Стране уговорнице поступају у складу са одредбама о обезбеђивању у ваздухопловству и техничким захтевима које је дефинисала Међународна организација цивилног ваздухопловства, утврђеним у Анексима уз Конвенцију, у мери у којој се те одредбе и технички захтеви примењују на стране уговорнице и

захтеваће да корисници ваздухоплова у њиховом регистру, или корисници ваздухоплова чије је седиште или стално боравиште на њиховој територији, и корисници међународних аеродрома на територији њихове државе, поступају у складу са одредбама о обезбеђивању у ваздухопловству.

4. Свака страна уговорница може да захтева од корисника ваздухоплова да поштује одредбе о обезбеђивању у ваздухопловству и захтеве наведене у ставу 3. овог члана, за улазак на територију, одлазак са територије или за време боравка на територији државе те друге стране уговорнице.

5. Свака страна уговорница обезбеђује да се на њеној територији ефикасно примењују мере за заштиту ваздухоплова и преглед путника, посада, ручног пртљага, пртљага, робе и залиха ваздухоплова пре и за време укрцавања или утовара. Свака страна уговорница позитивно разматра сваки захтев друге стране уговорнице за примену оправданих специјалних мера обезбеђивања због одређене претње.

6. У случају незаконите отмице цивилног ваздухоплова или неких других радњи незаконитог ометања уперених против безбедности тих ваздухоплова, њихових путника и посаде, аеродрома или уређаја за ваздушну пловидбу, стране уговорнице помажу једна другој на тај начин што олакшавају комуникације и примењују друге одговарајуће мере намењене за брзо и безбедно окончање таквог инцидента или претње инцидентом.

Члан 15. Тарифе

1. Стране уговорнице дозвољавају сваком одређеном авио-превозиоцу да одреди тарифе у складу са комерцијалним захтевима тржишта. Свака страна уговорница може да захтева да орган надлежан за ваздушни саобраћај њене државе буде унапред обавештен о тарифама које се наплаћују у уговореном саобраћају, или да му се исте поднесу на увид.

2. Без ограничења у погледу примене закона о конкуренцији и заштити потрошача у државама страна уговорница, интервенције страна уговорница се ограничавају на:

- а) спречавање неоправдано дискриминаторних тарифа или пракси;
- б) заштиту потрошача од тарифа које су неоправдано високе или неоправдано рестриктивне због злоупотребе доминантног положаја или уговорене праксе између авио-превозилаца; и
- в) заштиту авио-превозилаца од тарифа које су вештачки ниске због директних или индиректних државних субвенција или подршке.

3. Ниједна страна уговорница не предузима једностране мере ради спречавања увођења или продужења тарифа коју су, за обављање међународног саобраћаја према овом споразуму, предложили за наплату, или наплаћују одређени авио-превозиоци државе једне или друге стране уговорнице. Ако једна или друга страна

уговорница сматра да било која таква тарифа није у складу са ставовима изнетим у овом члану, она захтева консултације и обавештава другу страну уговорницу о разлозима свог незадовољства четрнаест (14) дана након што јој се тарифа достави на увид. Ове консултације се одржавају најкасније тридесет (30) дана по пријему захтева и стране уговорнице сарађују како би прибавиле информације неопходне за правично решење спора. Ако стране уговорнице постигну договор поводом тарифе за коју је достављено обавештење о неслагању, свака страна уговорница се труди да спроведе тај договор. Без таквог заједничког договора, тарифа ступа на снагу или остаје на снази.

Члан 16. Закуп ваздухоплова

1. Свака страна уговорница може да спречи коришћење закупљеног ваздухоплова у ваздушном саобраћају према овом споразуму, уколико исти не испуњава услове из чл 13 . и 14. Споразума.
2. У складу са ставом 1. овог члана, одређени авио-превозиоци држава страна уговорница могу да обављају саобраћај у складу са овим споразумом користећи закупљени ваздухоплов који испуњава услове утврђене у чл 13 . и 14. Споразума.

Члан 17. Консултације

1. Свака страна уговорница, или орган надлежан за ваздушни саобраћај њене државе могу у сваком тренутку да захтевају консултације са другом страном уговорницом или органом надлежним за ваздушни саобраћај њене државе.
2. Консултације које захтева једна од страна уговорница или орган надлежани за ваздушни саобраћај њене државе, започињу у року од шездесет (60) дана од дана пријема писменог захтева, осим ако се друкчије не договори.

Члан 18. Измене и допуне

1. Када једна или друга страна уговорница сматра да је потребно да се измени и допуни било која одредба овог споразума, може да захтева одржавање консултација између органа надлежних за ваздушни саобраћај држава страна уговорница, у складу са чланом 17. овог споразума.
2. Измене и допуне овог споразума ступају на снагу датумом пријема последње дипломатске ноте којом се стране уговорнице обавештавају да су испуњени сви услови за ступање на снагу таквих измена и допуна.
3. Измене и допуне које се односе на Анекс уз Споразум могу да се договоре непосредно између органа надлежних за ваздушни саобраћај држава страна уговорница и ступају на снагу када се потврде разменом дипломатских нота.

Члан 19.

Усаглашеност са мултилатералним споразумима

Када ступи на снагу неки мултилатерални споразум који се односи на било које питање обухваћено овим споразумом а који су прихватиле обе стране уговорнице, одредбе овог споразума и Анекса се мењају како би се ускладиле са одредбама тог мултилатералног споразума.

Члан 20.

Престанак важења

Свака страна уговорница може, у сваком тренутку, да достави другој страни уговорници писмено обавештење о својој намери да откаже овај споразум. Такво обавештење се истовремено доставља и Међународној организацији цивилног ваздухопловства. У том случају, овај споразум престаје да важи дванаест (12) месеци од дана када друга страна уговорница прими обавештење, осим уколико се обавештење о престанку важности не повуче споразумно пре истека наведеног рока. Уколико друга страна уговорница не потврди пријем, сматраће се да је обавештење примљено четрнаест (14) дана од дана пријема обавештења од стране Међународне организације цивилног ваздухопловства.

Члан 21.

Решавање спорова

1. Када између страна уговорница дође до спора у погледу тумачења или примене овог споразума, стране уговорнице га решавају преговорима између органа надлежних за ваздушни саобраћај држава страна уговорница.
2. Ако органи надлежни за ваздушни саобраћај не постигну договор, спор се решава дипломатским путем.
3. Ако стране уговорнице не реше спор у складу са ст. 1. и 2. овог члана, исти се, на захтев једне или друге стране уговорнице, подноси Арбитражном суду који се састоји од три арбитра, од којих двојицу одређују стране уговорнице, а трећег одређују два тако одређена арбитра.
4. У случају да се спор поднесе на арбитражу, свака страна уговорница одређује једног арбитра у року од шездесет (60) дана од дана када једна или друга страна уговорница прими од друге обавештење дипломатским путем којим се захтева арбитража спора, а трећи абитар се одређује у року од наредних шездесет (60) дана. Ако једна или друга страна уговорница не одреди арбитра у наведеном року или ако трећи абитар не буде одређен у наведеном року, једна или друга страна уговорница може да захтева од председника Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства да одреди арбитра или арбитра, уколико је то потребно.
5. Ако је председник Међународне организације цивилног ваздухопловства држављанин једне или друге државе стране уговорнице, потребна одређења треба да изврши потпредседник Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства. Ако је потпредседник Међународне организације цивилног

ваздухопловства држављанин државе једне или друге стране уговорнице, одређење треба да изврши најстарији члан Савета Међународне организације цивилног ваздухопловства који није држављанин држава страна уговорница.

6. Трећи арбитар врши дужност председника Арбитражног суда.
7. Арбитражни суд сам утврђује свој поступак.
8. Одлука Арбитражног суда је обавезујућа за обе стране уговорнице.
9. Свака страна уговорница сноси трошкове свога члана, као и свог представљања у арбитражном поступку. Трошкове председавајућег и све друге заједничке трошкове сnose равномерно стране уговорнице.

Члан 22. Регистрација Споразума

Овај споразум и све измене и допуне овог споразума или Анекса региструје код Међународне организације цивилног ваздухопловства она страна уговорница на територији чије државе се обавља потписивање Споразума.

Члан 23. Ступање на снагу

Овај споразум ступа на снагу датумом пријема последње дипломатске ноте којом једна страна уговорница обавештава другу страну уговорницу да су испуњени сви услови за његово ступање на снагу.

Ступањем на снагу овог споразума престаје да важи Споразум између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Краљевине Мароко о ваздушном саобраћају, потписан у Рабату, 3. фебруара 1964. године.

У потврду тога, доле потписани, прописно овлашћени од својих Влада, потписали су овај споразум.

Сачињено у..... дана, у по два оригинална примерка на српском, арапском и енглеском језику с тим што сви текстови имају подједнаку важност.

У случају неслагања у тумачењу одредаба овог споразума, меродаван је текст на енглеском језику.

ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЗА ВЛАДУ
КРАЉЕВИНЕ МАРОКО

АНЕКС

1. Одређени авио-превозилац Републике Србије има право да обавља редовни међународни ваздушни саобраћај у оба правца на линијама утврђеним у даљем тексту:

Места у Републици Србији	Места међуслетања	Места у Краљевини Мароко	Места даље
било која места	било која места	било која места	било која места

2. Одређени авио-превозилац Краљевине Мароко има право да обавља редовни међународни ваздушни саобраћај у оба правца на линијама утврђеним у даљем тексту :

Места у Краљевини Мароко	Места међуслетања	Места у Републици Србији	Места даље
било која места	било која места	било која места	било која места

Напомене:

1. Одређени авио-превозиоци страна уговорница могу, на сваком лету, да изоставе слетање у било ком месту међуслетања и месту даље утврђеним у овом одељку, под условом да саобраћај отпочиње у месту у држави стране уговорнице која одређује авио-превозиоца.

2. Одређени авио-превозиоци држава страна уговорница могу да опслужују сва места међуслетања и места даље без коришћења права пете слободе.

3. Одређени авио-превозиоци држава страна уговорница могу да опслужују сва места међуслетања и места даље са коришћењем пуних права пете слободе, без икаквих ограничења у било ком типу саобраћаја (путничком, робном, одвојено или у комбинацији), по добијању сагласности од органа надлежних за ваздушни саобраћај држава страна уговорница.

4. Одређени авио-превозиоци држава страна уговорница имају право да, приликом обављања или одржавања уговореног саобраћаја на утврђеним линијама, склапају маркетиншке договоре о сарадњи, као што је договор о „подели кода”, са:

а) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима држава страна уговорница; и

б) авио-превозиоцем или авио-превозиоцима треће државе, под условом да та држава одобрава или дозвољава одговарајуће аранжмане између авио-превозилаца државе друге стране уговорнице и осталих авио-превозилаца у саобраћају за, од и преко територије те државе.

Органи надлежни за ваздушни саобраћај држава страна уговорница одобравају ове договоре, под условом да сви авио-превозиоци:

- а) поседују потребне дозволе и саобраћајна права;
- б) испуњавају услове који се обично захтевају таквим договорима; и
- в) у вези са продајом превозних докумената, јасно назначе купцу на месту продаје, који од авио-превозилаца обавља саобраћај на одређеном делу линије и са којим авио-превозиоцем или авио-превозиоцима купац ступа у уговорни однос.